

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Gospodarski oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2015:III.IPS.24.2014

Evidenčna številka: VS4002695

Datum odločbe: 07.04.2015

Opravična številka II.stopnje: VSC Cpg 51/2013

Senat: Vladimir Balažic (preds.), dr. Miodrag Đorđević (poroč.), dr. Ana Božič Penko, mag. Marijan Debelak, mag. Rudi Štravs

Področje: STEČAJNO PRAVO - OBLIGACIJSKO PRAVO

Institut: dopuščena revizija - izpodbojna tožba - izpodbijanje pravnih dejanj stečajnega dolžnika - objektivni pogoj izpodbijanja - domneva - dokazovanje - cesija - razmerje dolžnika in prevzemnika

Zveza: ZFPPIPP člen 271, 271/1-1. OZ člen 421, 421/1.

Jedro

Domneva le olajšuje dokazovanje (zmanjšanja čiste vrednosti premoženja stečajnega dolžnika oziroma pridobitve ugodnejših pogojev za plačilo terjatve do stečajnega dolžnika). Takšna (dejanska) domneva se (ko so dokazane predpostavke domneve, tako imenovana domnevna baza) vzame za podlago sodne odločbe brez dokaza, ne pa kot dokazana. Domneva je namreč izpodbojna. Zato je mogoče izpodbijati dejansko stanje, ki ga ustvarja domneva, in dokazovati stanje, ki ustreza objektivno drugačnemu dejanskemu stanju.

Navedeno velja na načelni ravni, ne pa tudi v primeru, ko se tožnik, ki uveljavlja izpodbojni zahtevek, opre na domnevo (o obstoju pogoja za izpodbijanje) iz 1. točke prvega odstavka 272. člena ZFPPIPP. Če namreč upnik, v korist katerega je bilo dejanje opravljeno, (tako kot v konkretnem primeru) "dokaže drugače", to je dokazano izpodbi je domnevo iz 1. točke prvega odstavka 272. člena ZFPPIPP, velja, da je šlo za tako imenovano "sočasno izpolnitev" (drugi odstavek 272. člena ZFPPIPP), zaradi česar se za podlago sodne odločbe vzame kot dokazano, da izpodbijana pravna dejanja (zapiranje obveznosti z odstopljeno terjatvijo in asignacijama) niso povzročila zmanjšanja čiste vrednosti premoženja stečajne dolžnice (zaradi katerega bi drugi upniki prejeli plačila svojih terjatev v manjšem deležu, kot če izpodbijana dejanja ne bi bila opravljena). Ker se to vzame za podlago sodne odločbe kot dokazano, pa po naravi zadeve (glede na zakonsko ubeseditev objektivnih pogojev izpodbijanja) ni možno dokazovanje objektivno drugačnega dejanskega stanja.

Za odnos med novim upnikom (prevzemnikom, cesionarjem) in dolžnikom je bistveno načelno izhodišče nevtralnost dolžnikovega pravnega položaja. Ker dolžnik pri cesiji ne sodeluje, se namreč njegov pravni položaj ne sme poslabšati. Nevtralnost dolžnikovega pravnega položaja se zagotavlja tako, da terjatev preide s

cedenta na cesionarja skupaj z vsemi prednostmi in slabostmi.

Smisel zaščite pravnega položaja dolžnika je v tem, da cesija ne sme spremeniti njegovih pravic in obveznosti brez njegovega soglasja (na slabše). Zato na načelni ravni drži trditev respondentke, da sta pogodbeni stranki po prenosu terjatve lahko "z dogovorom ustrezno spremenili rok plačila in druge pogoje plačila, če jima je to tako ustrezalo". To bi lahko držalo tudi v obravnavanem primeru, čeprav je treba upoštevati, da gre za situacijo stečaja. Vendar pa podaljšanje roka izpolnitve obveznosti (zaradi podaljšanja roka) praviloma pomeni ugodnost za dolžnika, ne pa oškodovanja stečajne mase (po prvi alineji 1. točke prvega odstavka 271. člena ZFPPIPP). Zatrjevano oškodovanje bi zato morala pojasniti in dokazati oseba, ki izpodbija pravna dejanja stečajnega dolžnika.

Izrek

I. Revizija se zavrne.

II. Tožeča stranka sama krije stroške revizije.

III. Tožeča stranka mora toženi stranki povrniti 1.535,04 EUR stroškov revizijskega odgovora, v 15 dneh od vročitve sodbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od šestnajstega dne od vročitve sodbe.

Obrazložitev

Dosedanji potek postopka

1. Sodišče prve stopnje je v ponovljenem postopku v razmerju med tožnico in toženko razveljavilo učinke cesije terjatve toženke do Občine Dravograd v višini 21.345,38 EUR po pogodbi št. 13/09 z dne 12. 3. 2009 (in z valuto z dne 10. 12. 2009), izvedene v korist toženke s pogodbo o cesiji z dne 15. 9. 2009, sklenjene med pravnima strankama in Občino ..., na podlagi katere je toženka prejela plačilo svoje terjatve do tožnice v višini 21.345,38 EUR (I.a. točka izreka); plačila denarnega zneska 10.000,00 EUR po pogodbi o asignaciji z dne 17. 9. 2009, sklenjene med pravnima strankama in G. d. d., izvedenega v korist toženke (I.b. točka izreka); ter plačila denarnega zneska 36.406,12 EUR po pogodbi o asignaciji z dne 15. 9. 2009, sklenjene med pravnima strankama in R., d. o. o., izvedenega v korist toženke (I.c. točka izreka). Posledično je toženki naložilo plačilo 21.345,38 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 28. 9. 2010 in plačilo 46.406,12 (10.000,00 + 36.406,12) EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 28. 9. 2010 (II. točka izreka) ter povrnitev 6.181,08 EUR pravnih stroškov z morebitnimi zakonskimi zamudnimi obrestmi (III. točka izreka) - oboje v korist tožnice.

2. Sodišče druge stopnje je ugodilo pritožbi toženke in sodbo sodišča prve stopnje spremenilo tako, da je zavrnilo tožbeni zahtevek, tožnici pa naložilo povrnitev 6.612,72 EUR pravnih stroškov toženke (prvi in drugi odstavek I. točke izreka) ter 2.852,00 EUR pritožbenih stroškov toženke (II. točka izreka) – oboje z morebitnimi zakonskimi zamudnimi obrestmi.

3. Vrhovno sodišče je na predlog tožnice, s sklepom III DoR 73/2013-10 z dne 15. 10. 2013, dopustilo revizijo glede naslednjih vprašanj:

Ali je v primeru izpodbijanja pravnih dejanj stečajnega dolžnika dopustno dokazovanje objektivnega pogoja izpodbijnosti tudi v primeru, kadar domneva o njegovem obstoju iz 1. točke prvega odstavka 272. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP) ni izpolnjena oziroma kadar tožena stranka uspe obstoj domneve izpodbiti?

Če upnik pridobi terjatev do stečajnega dolžnika s cesijo – ali je pri ugotavljanju časa izpolnitve obveznosti stečajnega dolžnika (1. točka prvega odstavka 272. člena ZFPPIPP v zvezi z drugim odstavkom 272. člena ZFPPIPP) odločilno razmerje med prvotnim upnikom (oziroma cedentom) in stečajnim dolžnikom ali razmerje med novim upnikom (oziroma cesionarjem) in stečajnim dolžnikom?

4. Po dopustitvi revizije je tožnica zoper sodbo sodišča druge stopnje vložila revizijo zaradi zmotne uporabe materialnega prava. Sodišču druge stopnje je očitala, da je pravno zmotno zaključilo, da se mu zaradi »skladno z drugim odstavkom 272. člena ZFPPIPP izpodbite] domneve o obstoju objektivnega pogoja izpodbijanja iz 1. točke prvega odstavka 271. člena ZFPPIPP ni treba nadalje ukvarjati z vprašanj[em,] ali je prišlo do zmanjšanja čiste vrednosti premoženja tožene stranke« (11. točka obrazložitve sodbe sodišča druge stopnje).

5. Revidentka se je v reviziji med drugim sklicevala na kršitev obveznosti enakega obravnavanja upnikov (iz 34. člena ZFPPIPP), česar pa ni mogoče upoštevati, ker je vezano na ugotavljanje (oziroma preizkušanje) dejstev zakonskega dejanskega stanu iz tretjega oziroma (2. točke) četrtega odstavka 34. člena ZFPPIPP, kar glede na tretji odstavek 370. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) ni predmet revizijskega postopka. Poleg tega je zaradi kršitve pravice do enakega obravnavanja predviden ugovor po prvem odstavku 128.a člena ZFPPIPP, ki pa je v obdobju insolventnosti družbe (glede na izrecno zakonsko določbo) na voljo le upnikom, ki menijo, da je bilo poseženo v njihovo pravico do enakega obravnavanja, ne pa tudi stečajnemu upravitelju (v imenu stečajne dolžnice).

6. Revidentka je smiselno predlagala spremembo izpodbijane sodbe z zavrnitvijo pritožbe toženke in potrditvijo sodbe sodišča prve stopnje. Pri tem je zahtevala povrnitev stroškov celotnega postopka z morebitnimi zakonskimi zamudnimi obrestmi.

7. Toženka je na revizijo odgovorila. Kot neutemeljene je prerekala revizijske navedbe in posledično predlagala zavrnitev revizije. Pri tem je zahtevala povrnitev stroškov revizijskega odgovora z morebitnimi zakonskimi zamudnimi obrestmi.

8. Ker v revizijskem postopku ni dovoljeno problematizirati ugotovljenega dejanskega stanja (tretji odstavek 370. člena ZPP), Vrhovno sodišče ni upoštevalo navedb respondentke (glede odkupa spornih terjatev izključno zaradi poplčila neporavnanih obveznosti in glede enostranske spremembe zapadlosti cediranih terjatev), ki merijo ravno na to.

Povzetek dejanskih ugotovitev

9. Terjatev na plačilo 13.510,00 EUR (nastala s prevzemom terjatve s strani V., d. o. o.) in terjatev v višini 4.320,00 EUR (nastala s prevzemom terjatve s strani T., d. o. o.) ter zneski, ki so zapadli v plačilo od 8. 7. 2009 do 8. 9. 2009, in znesek 3,80 EUR kot del obveznosti, ki je zapadel v plačilo 8. 6. 2009, so bile v korist tožene stranke poravnane s cesijo terjatve (s cesijsko pogodbo z dne 15. 9. 2009), ki jo je imela tožeča stranka do svoje dolžnice Občine ... v znesku 21.345,38 EUR (po pogodbi, št. 13/09 z valuto 10. 12. 2009). Terjatev v višini 13.510,00 EUR je prvotna upnica V., d. o. o., pridobila na podlagi dveh cesijskih

pogodb z dne 4. 2. 2009 od upnice S., d. o. o. Terjatev v višini 4.320,00 EUR pa je prvotna upnica T., d. o. o., pridobila na podlagi cesijske pogodbe z dne 5. 2. 2009 od S., d. o. o. Tožeča stranka je družbi S., d. o. o. (primarni upnici), dolgovala na podlagi računa, št. 08-300-000433 z dne 30. 10. 2008, znesek v višini 24.352,44 EUR, ki je zapadel v plačilo 29. 12. 2008, čeprav sta se pravdni stranki pri sklenitvi cesijskih pogodb dogovorili za drugačen rok zapadlosti (druga alineja prvega odstavka obrazložitve na 3. strani sodbe sodišča prve stopnje).

10. Terjatev tožene stranke v znesku 9.999,55 EUR (iz naslova neplačanih obveznosti, kot izhajajo iz konto kartice) je bila plačana na podlagi pooblastila tožeče stranke, danega njeni dolžnici G., d. d., dne 17. 9. 2009, da s podpisom Pogodbe o asignaciji v korist tožene stranke plača znesek 10.000,00 EUR. Nakazilo je bilo s strani družbe G., d. o. o., v celoti izvršeno in tožena stranka je navedeno nakazilo sprejela. Te obveznosti so zapadle v plačilo pred dejansko izpolnitvijo (tretja alineja prvega odstavka obrazložitve na 3. strani sodbe sodišča prve stopnje).

11. Terjatev tožeče stranke, nastala s prevzemom terjatev upnic B., d. o. o., in C., d. o. o., v skupni višini 36.406,12 EUR, je tožeča stranka poravnala s plačilom na podlagi pooblastila, danega svoji dolžnici R., d. o. o., dne 15. 9. 2009, da s podpisom Pogodbe o asignaciji v korist tožene stranke plača znesek 36.406,12 EUR. Nakazilo je bilo s strani družbe R., d. o. o., v celoti izvršeno in tožena stranka je navedeno nakazilo sprejela. Obveznost tožeče stranke po obeh cesijskih pogodbah, sklenjenih 18. 9. 2008 in 25. 8. 2008, je zapadla v plačilo leta 2008 (prva alineja prvega odstavka obrazložitve na 3. strani sodbe sodišča prve stopnje).

12. Toženka je na podlagi izpodbijanih pravnih dejanj(1) prejela izpolnitev od tretjih oseb (dolžnic tožnice) in je na takšen način zaprla terjatve do tožnice. Sporna pravna dejanja so bila opravljena zaradi izpolnitve obveznosti tožnice (stečajne dolžnice) na podlagi dvostranske pogodbe oziroma drugega dvostranskega pravnega posla v korist toženke (upnice), ki je svojo nasprotno izpolnitev opravila pred izpolnitvijo tožnice (iz 16. točke obrazložitve sodbe sodišča prve stopnje in 6. točke obrazložitve sodbe sodišča druge stopnje).

13. V cesijskih pogodbah tožene stranke, sklenjenih z odstopnicama V., d. o. o., in T., d. o. o., so bili določeni roki plačil obveznosti tožene stranke do 10. 12. 2009; v cesijskih pogodbah tožene stranke, sklenjenih z odstopnicama B., d. o. o., in C., d. o. o., pa so bili določeni roki plačil obveznosti tožene stranke do 30. 9. 2008 oziroma 20. 10. 2008, pri čemer je bil vnaprej dogovorjen plačljiv odlog plačila v višini 0,1 % dnevno za vsak dan zamude. Takšno poslovanje med pravdnima strankama je bilo običajno (in vnaprej dogovorjeno) vsaj od leta 2004. Ne glede na to, da se je ob spremenjenih in vedno bolj zaostrenih gospodarskih razmerah, zlasti v gradbeništvu, spreminjal dogovor o rokih in načinu izpolnitve obveznosti (povzeto iz 9. in 10. točke obrazložitve sodbe sodišča druge stopnje).

Relevantne določbe ZFPPIPP

Prvi odstavek 271. člena:

»(1) Pravno dejanje stečajnega dolžnika, izvedeno v obdobju izpodbojnosti, je izpodbojno:1. če je bila posledica tega dejanja: - bodisi zmanjšanje čiste vrednosti premoženja stečajnega dolžnika tako, da zaradi tega drugi upniki lahko prejmejo plačilo svojih terjatev v manjšem deležu, kot če dejanje ne bi bilo opravljeno, - bodisi, da je oseba, v korist katere je bilo dejanje opravljeno, pridobila ugodnejše pogoje za plačilo svoje terjatve do stečajnega dolžnika, in2. če je oseba, v korist katere je bilo dejanje opravljeno,

takrat, ko je bilo to dejanje opravljeno, vedela ali bi morala vedeti, da je dolžnik insolventen.«

1. točka prvega odstavka 272. člena:

»(1) Če upnik, v korist katerega je bilo dejanje opravljeno, ne dokaže drugače, velja, da je pogoj iz 1. točke prvega odstavka 271. člena tega zakona izpolnjen: 1. če je bilo dejanje opravljeno zaradi izpolnitve obveznosti stečajnega dolžnika na podlagi dvostranske pogodbe ali drugega dvostranskega pravnega posla v korist upnika, ki je svojo nasprotno izpolnitev opravil pred izpolnitvijo stečajnega dolžnika.«

Drugi odstavek 272. člena:

»(2) Upnik, v korist katerega je bilo dejanje opravljeno, izpodbije domnevo iz 1. točke prvega odstavka tega člena, če dokaže, da je stečajni dolžnik svojo izpolnitev opravil v roku po prejemu njegove nasprotne izpolnitve, ki po poslovnih običajih, uzancah ali praksi, ki je obstajala med njim in stečajnim dolžnikom, velja za običajen rok izpolnitve obveznosti na podlagi pravnih poslov enakih značilnosti kot pravni posel, na podlagi katerega je bila opravljena izpolnitev stečajnega dolžnika.«

Presoja utemeljenosti revizije

14. V primeru dopuščene revizije Vrhovno sodišče preizkusi izpodbijano sodbo samo v tistem delu in glede tistih konkretnih pravnih vprašanj, glede katerih je bila revizija dopuščena (drugi odstavek 371. člena ZPP), saj dopuščena revizija izven dela, glede katerega je bila dopuščena oziroma izven konkretnih pravnih vprašanj, glede katerih je bila dopuščena, ni dovoljena (tretji odstavek 374. člena ZPP).

Prvo dopuščeno vprašanje: Ali je v primeru izpodbijanja pravnih dejanj stečajnega dolžnika dopustno dokazovanje objektivnega pogoja izpodbojnosti tudi v primeru, kadar domneva o njegovem obstoju iz 1. točke prvega odstavka 272. člena ZFPPIPP ni izpolnjena oziroma kadar tožena stranka uspe obstoj domneve izpodbiti?

15. Domneva le olajšuje dokazovanje (zmanjšanja čiste vrednosti premoženja stečajnega dolžnika oziroma pridobitve ugodnejših pogojev za plačilo terjatve do stečajnega dolžnika). Takšna (dejanska) domneva se (ko so dokazane predpostavke domneve, tako imenovana domnevna baza) vzame za podlago sodne odločbe brez dokaza, ne pa kot dokazana. Domneva je namreč izpodbojna. Zato je mogoče izpodbijati dejansko stanje, ki ga ustvarja domneva, in dokazovati stanje, ki ustreza objektivno drugačnemu dejanskemu stanju.

16. Vendar pa se tožniku, ki uveljavlja izpodbojni zahtevek, ni treba zanašati le na zakonsko domnevo, temveč lahko obstoj objektivnega pogoja izpodbojnosti (domnevano dejstvo, na katerega sklepamo, če so dokazane predpostavke domneve) dokazuje drugače. Če mu to uspe, se ta pogoj vzame za podlago sodne odločbe kot dokazan.

17. Navedeno velja na načelni ravni, ne pa tudi v primeru, ko se tožnik, ki uveljavlja izpodbojni zahtevek, opre na domnevo (o obstoju pogoja za izpodbijanje) iz 1. točke prvega odstavka 272. člena ZFPPIPP. Če namreč upnik, v korist katerega je bilo dejanje opravljeno, (tako kot v konkretnem primeru) »dokaže drugače«, to je dokazano izpodbije domnevo iz 1. točke prvega odstavka 272. člena ZFPPIPP, velja, da je šlo za tako imenovano »sočasno izpolnitev« (drugi odstavek 272. člena ZFPPIPP), zaradi česar se za podlago sodne odločbe vzame kot dokazano, da izpodbijana pravna dejanja (zapiranje obveznosti z

odstojeno terjatvijo in asignacijama) niso povzročila zmanjšanja čiste vrednosti premoženja stečajne dolžnice (zaradi katerega bi drugi upniki prejeli plačila svojih terjatev v manjšem deležu, kot če izpodbijana dejanja ne bi bila opravljena). Ker se to vzame za podlago sodne odločbe kot dokazano, pa po naravi zadeve (glede na zakonsko ubeseditev objektivnih pogojev izpodbijanja) ni možno dokazovanje objektivno drugačnega dejanskega stanja.

18. Glede na obrazloženo je v konkretnem primeru odgovor na prvo dopuščeno vprašanje nikalen.

Drugo dopuščeno vprašanje: Če upnik pridobi terjatev do stečajnega dolžnika s cesijo – ali je pri ugotavljanju časa izpolnitve obveznosti stečajnega dolžnika (1. točka prvega odstavka 272. člena ZFPPIPP v zvezi z drugim odstavkom 272. člena ZFPPIPP) odločilno razmerje med prvotnim upnikom (oziroma cedentom) in stečajnim dolžnikom ali razmerje med novim upnikom (oziroma cesionarjem) in stečajnim dolžnikom?

19. Za odnos med novim upnikom (prevzemnikom, cesionarjem) in dolžnikom je bistveno načelno izhodišče nevtralnost dolžnikovega pravnega položaja. Ker dolžnik pri cesiji ne sodeluje, se namreč njegov pravni položaj ne sme poslabšati.(2) Nevtralnost dolžnikovega pravnega položaja se zagotavlja tako, da terjatev preide s cedenta na cesionarja skupaj z vsemi prednostmi in slabostmi.(3)

20. Ker cesionar prevzame terjatev v stanju, v kakršnem je (prvi odstavek 421. člena Obligacijskega zakonika, OZ), velja to tudi za njeno zapadlost oziroma za rok za izpolnitev obveznosti. Zato cedirana terjatev preide na cesionarja z že pretečenim delom roka. Dolžnik pa ima za izpolnitev obveznosti do cesionarja le preostanek (nepretečeni del) roka.

21. Smisel zaščite pravnega položaja dolžnika je v tem, da cesija ne sme spremeniti njegovih pravic in obveznosti brez njegovega soglasja (na slabše). Zato na načelni ravni drži trditev respondentke, da sta pogodbeni stranki po prenosu terjatve lahko »z dogovorom ustrezno spremenili rok plačila in druge pogoje plačila, če jima je to tako ustrezalo«. To bi lahko držalo tudi v obravnavanem primeru, čeprav je treba upoštevati, da gre za situacijo stečaja. Vendar pa podaljšanje roka izpolnitve obveznosti (zaradi podaljšanja roka) praviloma pomeni ugodnost za dolžnika, ne pa oškodovanja stečajne mase (po prvi alineji 1. točke prvega odstavka 271. člena ZFPPIPP). Zatrjevano oškodovanje bi zato morala pojasniti(4) in dokazati oseba, ki izpodbija pravna dejanja stečajnega dolžnika.

22. Glede na obrazloženo je odgovor na drugo dopuščeno vprašanje, da je pri ugotavljanju časa izpolnitve obveznosti stečajnega dolžnika v izhodišču odločilno razmerje med prvotnim upnikom (oziroma cedentom) in stečajnim dolžnikom.

Odločitev o reviziji

23. S tem je Vrhovno sodišče odgovorilo na revizijske navedbe, ki so bile po njegovi materialnopravni presoji bistvene za odločitev.

24. Ker se po obrazloženem uveljavljani revizijski razlog ni izkazal za utemeljenega, je Vrhovno sodišče v skladu s 378. člena ZPP revizijo zavrnilo (I. točka izreka).

Odločitev o stroških revizijskega postopka

25. Ker tožeča stranka z revizijo ni uspela, sama krije stroške revizije (II. točka izreka).

26. Ker tožeča stranka z revizijo ni uspela, mora toženi stranki v skladu s prvim odstavkom 165. člena ZPP in v povezavi z njegovim 155. členom povrniti 1.535,04 EUR stroškov revizijskega odgovora (III. točka izreka). Gre za 1.259,20 EUR stroškov postopka z revizijo, 20,00 EUR materialnih stroškov ter za 255,84 EUR 20% davka na dodano vrednost.

27. Priznane (odvetniške) stroške je revizijsko sodišče glede na drugi odstavek 20. člena nove Odvetniške tarife (Uradni list RS, št. 2/2015, ki je začela veljati 10. 1. 2015) odmerilo po Zakonu o odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 67/2008 in 35/2009 – ZOdv-C), ob upoštevanju tarife, veljavne v času, ko je odvetnik opravil delo.

28. Od priznanih stroškov gredo toženi stranki skladno s pravnim mnenjem občne seje Vrhovnega sodišča z dne 13. 12. 2006 (objavljenim v Pravnih mnenjih I/2006) tudi zahtevane zakonske zamudne obresti, in sicer od dneva morebitne zamude.

---.---

Op. št. (1): Tožnica zatrjuje, da bi bila čista vrednost njenega premoženja (to je premoženja stečajne dolžnice), namenjena poplačilu njenih upnikov, višja, če bi R., d. o. o., G., d. o. o., in Občina ... svoje obveznosti poravnali njej (povzeto iz 1. točke obrazložitve sodbe sodišča prve stopnje).

Op. št. (2): Tako tudi VS RS v sklepu II Ips 661/2009 z dne 15. 12. 2011, 6. točka obrazložitve.

Op. št. (3): Prof. dr. Miha Juhart v Obligacijskem zakoniku (OZ) (splošni del) s komentarjem – 2. knjiga (190. do 434. člen), GV Založba, Ljubljana 2003, stran 589 do 590, 1.

Op. št. (4): Sporno bi bilo lahko na primer podaljšanje roka za izpolnitev obveznosti zaradi njegovega odplačnega podaljšanja (0,1 % dnevno za vsak dan zamude), vendar tožnica tega ni uveljavljala.

Datum zadnje spremembe: 13.05.2015